

Cultura

Agenda PÀG. 52
diaridesantcugat.cat/agenda

CONCERT LAX'N'BUSTO 26 DE FEBRER
a les 22.30 h al Casal Cultural de Mira-sol

Reconeixement PÀG. 50

L'escriptora Marta Pessarrodona guanya el Premi Nacional de Cultura en la categoria de Literatura

Entrevistem Josep Maria Figueres, historiador

Josep Maria Figueres (1950), professor a la Universitat Autònoma, ha publicat recentment tres llibres, 'Periodisme i Guerra Civil' (Ed. Abadia de Montserrat), 'Cròniques de guerra de Lluís Capdevila' (Ed. Irla) i 'Escrits i discursos de Pau Casals' (Ed. Angle), que va presentar a la llibreria Abacus

“Pau Casals protestava amb el que tenia a l'abast, la paraula”

Carolina Mercader
carolina.mercader@premsalocal.com

L'historiador, veí de Sant Cugat, va estudiar a fons la premsa catalana durant l'exili, i va constatar que el referent dels exiliats era sempre la figura de Pau Casals. Va ser així com va sorgir el seu interès pel músic i pacifista. Bona part de la documentació per elaborar el llibre –que recull els seus discursos en públic– la va trobar a Sant Cugat, a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Què aporta el llibre sobre la figura de Pau Casals?

L'objectiu del llibre és donar a conèixer el pensament de Pau Casals per ell mateix. És a dir, a través dels seus discursos. No s'havia fet mai, tot i que hi havia molts llibres d'ell. Fins i tot hi ha epistolari. Vaig buscar els seus parlaments des de la Guerra Civil, que és quan comença l'opressió de Catalunya. Fan una mostra de la personalitat de Casals en l'àmbit públic.

Pau Casals, protesta de manera molt contundent per la situació de Catalunya?

És home de música, per tant, escriu i parla poc. Però quan ho fa, ho fa amb contundència i amb nitidesa, amb tota la capacitat que pot tenir de protesta una persona lúcida i formada. El primer que fan les dictadures centralistes, tan la de Primo de Rivera com la del General Franco, serà

Josep Maria Figueres a la presentació del seu llibre, que va tenir lloc a l'Abacus de la plaça d'Ocavià el 16 de febrer #ARTUR RIBERA

destruir la identitat de Catalunya. Contra això, Pau Casals s'hi va rebel·lar. Per això en el llibre apareix aquest element, que primer és la pau i després la justícia. Com que Catalunya està sotmesa a una situació injusta, ell protesta. I protesta amb el que té l'abast, que és la paraula.

Es va plantejar tornar instal·lar-se a Catalunya?

No, ell és a l'exili, però el règim veu que és una figura internacional, i que li donaria legitimitat si tornés. Per tant, diuen: ens empassarem el seu catalanisme, li direm que no faci política, però que torni, perquè representarà un símptoma de normalitat. Però ell no vol tornar. Només torna una vegada per l'enterrament d'un familiar.

Protestava amb la paraula. Amb la música també?

Quan li demanen arreu del món que vagi a interpretar-hi concerts, ell diu: si hi ha situacions d'injustícia, jo no hi vaig. Naturalment no va a Alemanya, Itàlia, etc. Posteriorment això ho traslladarà als Estats que donin suport al franquisme, per tant no anirà a Anglaterra ni actuarà als Estats Units. Farà una excepció pel famós concert a la Casa Blanca. I demana tenir una entrevista personal amb en Kennedy per poder explicar la situació de Catalunya i Espanya, fent referència a la situació d'opressió que es viu.

Un altre dels llibres que ha publicat recentment és 'Periodisme i Guerra Civil'. Com va afectar els periodistes aquesta etapa històrica?

Durant la Guerra Civil, no només parlaran a favor de la República o en contra, sinó que també hi haurà una acció dels periodistes, que s'implicaran en el combat personal i aniran al front, com Lluís Capdevila, del bàndol republicà. Molts han de marxar, i quan marxen deixen desprovista una part de la societat catalana. Hauran de tornar en forma de degoteig durant dècades. Quan tornin veuran que el seu lloc està ocupat per periodistes castellans. Hauran de fer, per tant, tasques subalternes i serà un procés llarguíssim.

Precisament, ha recopilat algunes de les cròniques de guerra de Lluís Capdevila en un volum.

Sí, una cinquantena. Les seves cròniques no pretenien només copsar la realitat de la vida quotidiana, primer molt tranquil·la al

“[Pau Casals] és home de música, per tant, escriu i parla poc. Però quan ho fa, ho fa amb contundència”

front d'Aragó, sinó també crear un model original de crònica. A camí entre un article d'opinió i la descripció de la realitat. Per exemple, escriu un diàleg entre una estilògrafa i una ploma. L'estilògrafa li representa la intel·ligència i els valors, i la pistola, la força i la intolerància. Algunes de les seves cròniques, a més, no estan exemptes dels combats d'acció.

Les conseqüències del franquisme encara són molt visibles

L'opressió que va fer el franquisme és responsable de la situació actual de dificultat que tenim en la cultura catalana, i en tot. Algú primari pot pensar que això s'ha pogut recuperar, però quan s'ha destruït un teixit no es pot recuperar. Això és com la selva, si has tallat els arbres, has de deixar passar un cicle. Es veu, per exemple, en el cinema; no hi ha quasi oferta en català.

Com a coneixedor del periodisme, quin paper creu que tenen els mitjans locals en l'actualitat?

Els mitjans locals tenen un paper fonamental en la societat. Els mitjans, al meu parer, haurien d'estar lligats amb la propietat, vinculats a la població, i aquí a Sant Cugat això passa. Els mitjans locals, però, han de créixer en la innovació i la diversificació. ●

dentalvalles
ALTA TECNOLOGIA DENTAL

C/ MONTSERRAT, 19 T. 93 583 15 05 SANT CUGAT

HIGIENE+FLUOR
29€

EXTRACCION
30€

IMPLANTE DENTAL
620€

EMPASTES
29€

CORONA
CERAMICA
197€